

Ocena zasobów pomocy społecznej

_____ 2018 _____

Autorzy:

Maja Waławczyk - Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej UM

Danuta Bojarska - Dyrektor MOPS

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	5
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	17
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	19
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	20
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	23
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	24
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	26
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	27
10	Wnioski końcowe	27

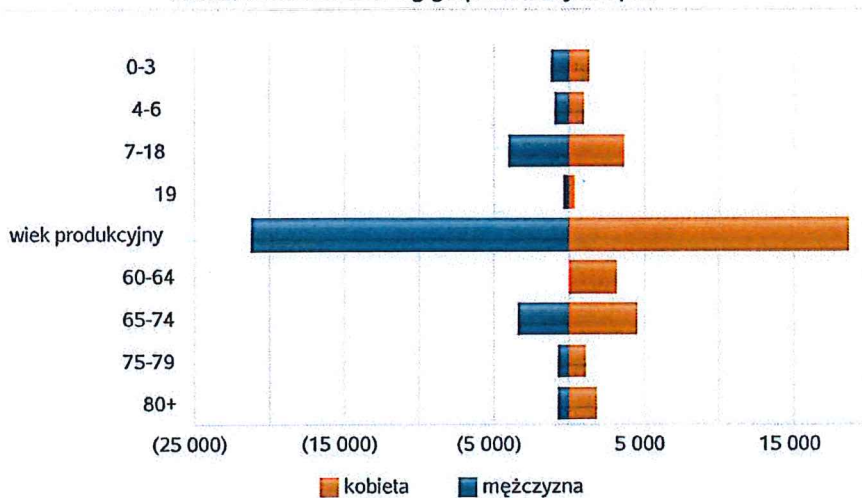
1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w gminie Miasto Stargard. Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy Miasto Stargard.

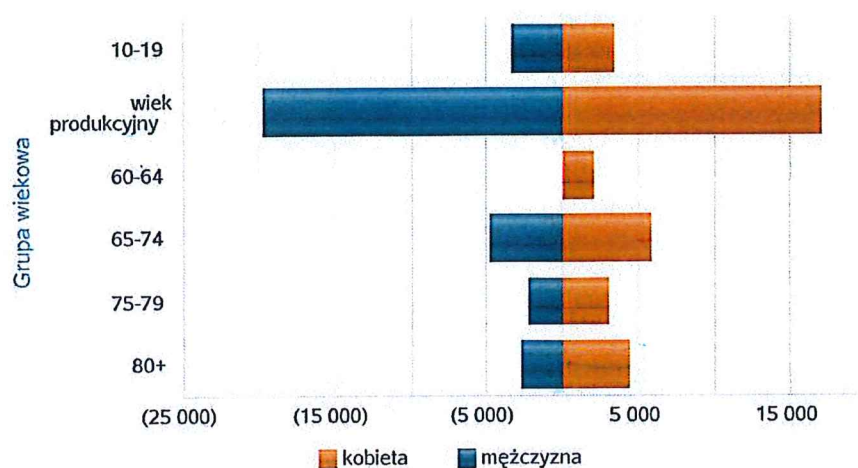
2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2018, liczba ludności gminy Miasto Stargard wyniosła 62 986 osób, z czego 52,83% stanowiły kobiety, a 47,17% mężczyźni. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,91%, osoby w wieku produkcyjnym 64,77%, a w wieku poprodukcyjnym 18,31%. W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się 1 żłobek dysponujący 193 miejscami, 11 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, dysponujących 1 663 miejscami, 14 świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży w tym: 11 przyszkolnych i 3 pozaszkolnych. Na terenie gminy brak opiekunów dziennych. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci którym nie przyznano miejsca) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie gminy Miasto Stargard.

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

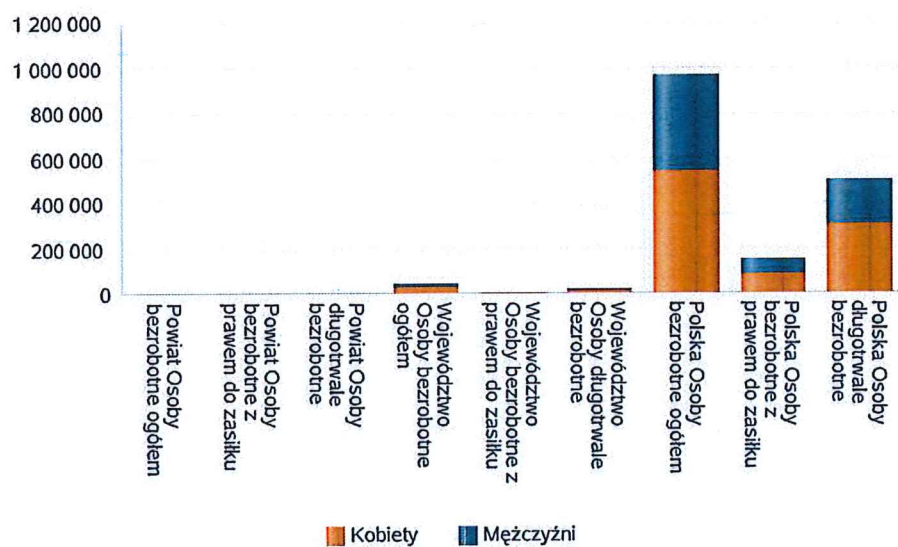

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Wizualizacja prezentuje powiat na tle województwa, powiat na tle kraju.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 811	1 139	27 119	18 883	540 799	424 847
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	237	160	4 810	3 010	89 081	63 800
Osoby długotrwale bezrobotne	1 006	499	15 211	8 539	303 067	202 472

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza* 2019
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	1 827	1 771	1 771
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	147	162	162
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokalii)	3	243	255	270
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	121	345	345
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	37	6	6
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	4	5	6
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc i wsparcie w gminie Miasto Stargard z pomocy społecznej w 2018 roku uzyskało 3 486 osób, co stanowiło 5,4% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2017 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 102 osoby. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 38 rodzin. Nieznaczny wzrost w stosunku do 2017 roku odnotowano w liczbie rodzin korzystających z pomocy z powodu sieroctwa, bezradności, w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, oraz ze względu na sytuację kryzysową w rodzinie. W przypadku pozostałych powodów przyznania pomocy wystąpił spadek liczby rodzin. Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2018 roku było kolejno: ubóstwo (51%), długotrwała lub ciężka choroba (46%), niepełnosprawność (37%), bezrobocie (22%) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (18%).

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie na dzień 31 grudnia 2018 r. zarejestrowanych było 1445 osób (1599 osób w 2017 r.), w tym między innymi:

- długotrwale bezrobotnych - 694,
- do 25 roku życia - 169,
- do 30 roku życia - 352,
- powyżej 50 roku życia - 395,
- niepełnosprawnych - 106.

Wskaźnik bezrobocia wynosił 3,7 %.

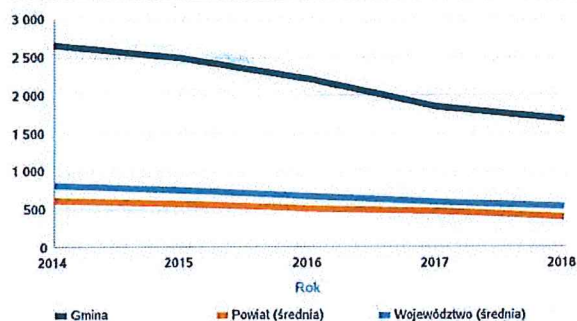
W stosunku do 2017 r. stwierdza się spadek liczby osób bezrobotnych o 154 osoby, jak również spadek liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia o 111 rodzin.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji.

	Liczba świadczeniobiorców				
	2014	2015	2016	2017	2018
Gmina	2 660	2 500	2 214	1 847	1 680
Powiat (średnia)	616	569	509	470	407
Województwo (średnia)	816	752	680	598	540

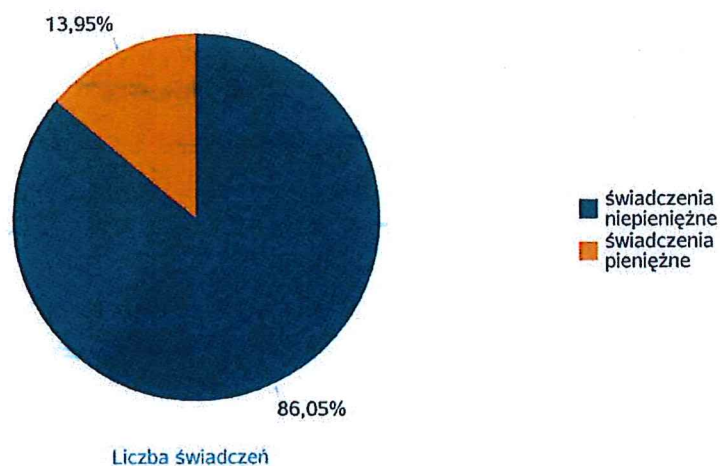
Liczba świadczeniobiorców

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej w roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	71 997
świadczenia pieniężne	11 676

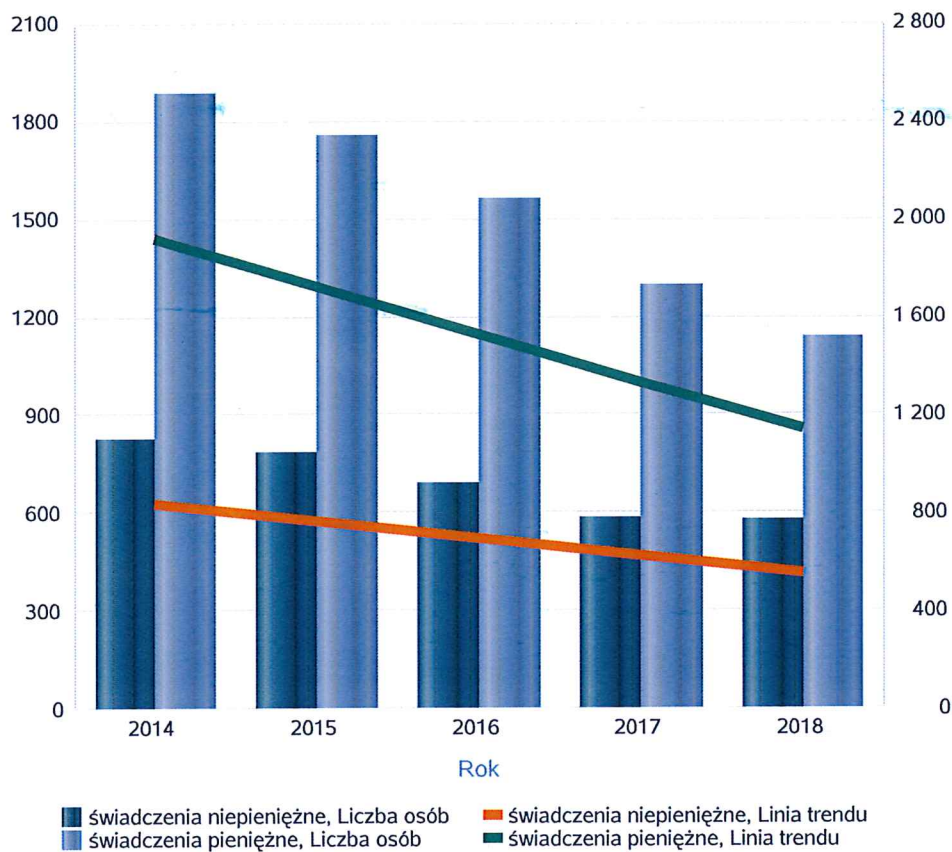
Liczba świadczeń

Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób				
	2014	2015	2016	2017	2018
świadczenia niepieniężne	827	786	691	583	579
świadczenia pieniężne	1882	1755	1560	1297	1139

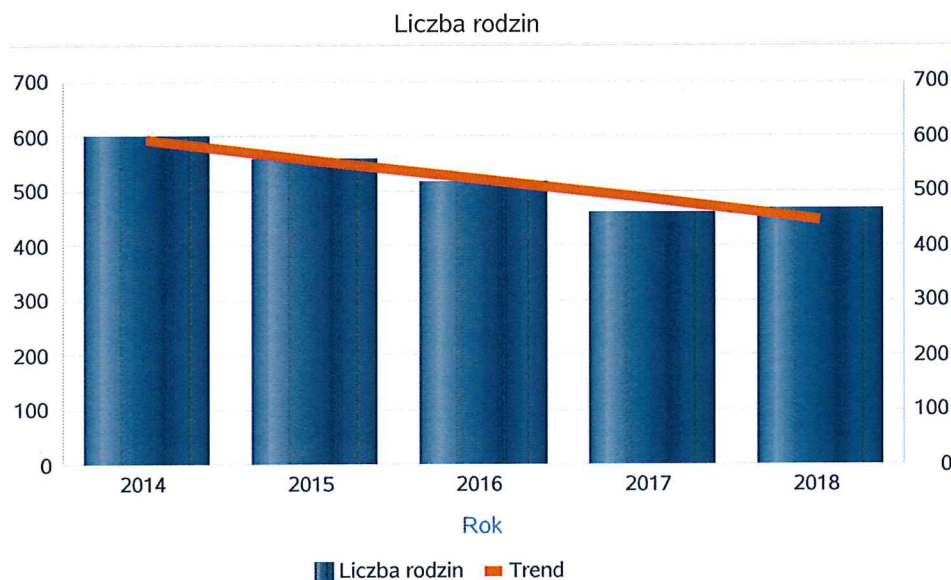
Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

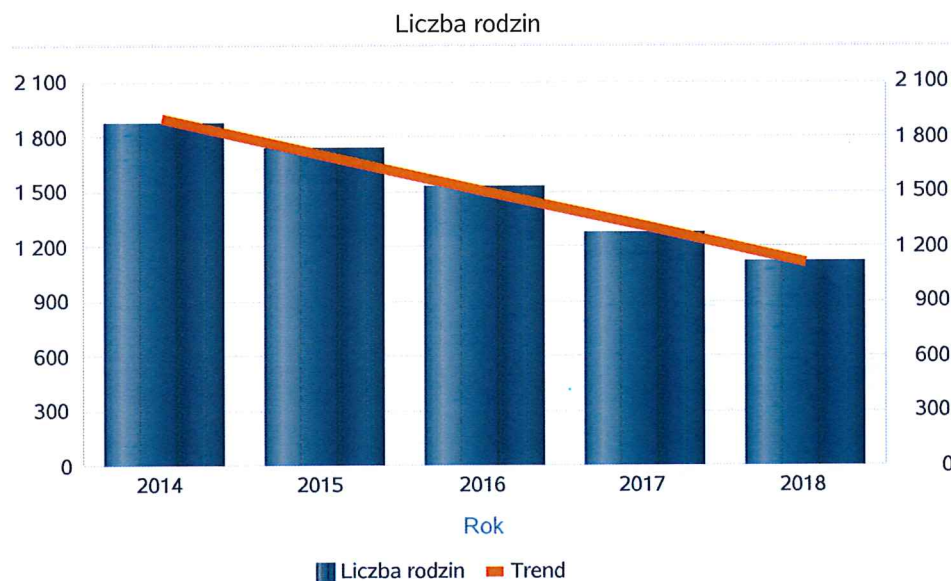
Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

	Liczba rodzin				
Rodzaj świadczenia	2014	2015	2016	2017	2018
świadczenia niepieniężne	601	558	514	460	468
świadczenia pieniężne	1 874	1 733	1 522	1 268	1 117

świadczenia niepieniężne

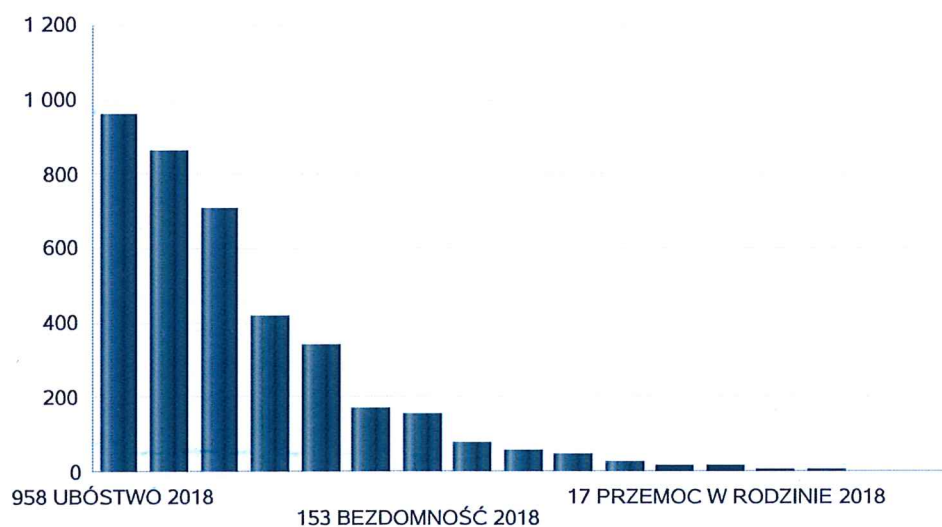
świadczenia pieniężne

Powody udzielania pomocy rodzinom w 2018 roku.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN - OGÓŁEM
UBÓSTWO	958
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	860
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	704
BEZROBOCIE	418
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	340
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	171
BEZDOMNOŚĆ	153
ALKOHOLIZM	77
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIELNE	59
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	47
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	24
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: WIELODZIELNOŚĆ	17
PRZEMOC W RODZINIE	17
SYTUACJA KRYZYSOWA	6
NARKOMANIA	5
SIEROCTWO	2
ZDARZENIE LOSOWE	2

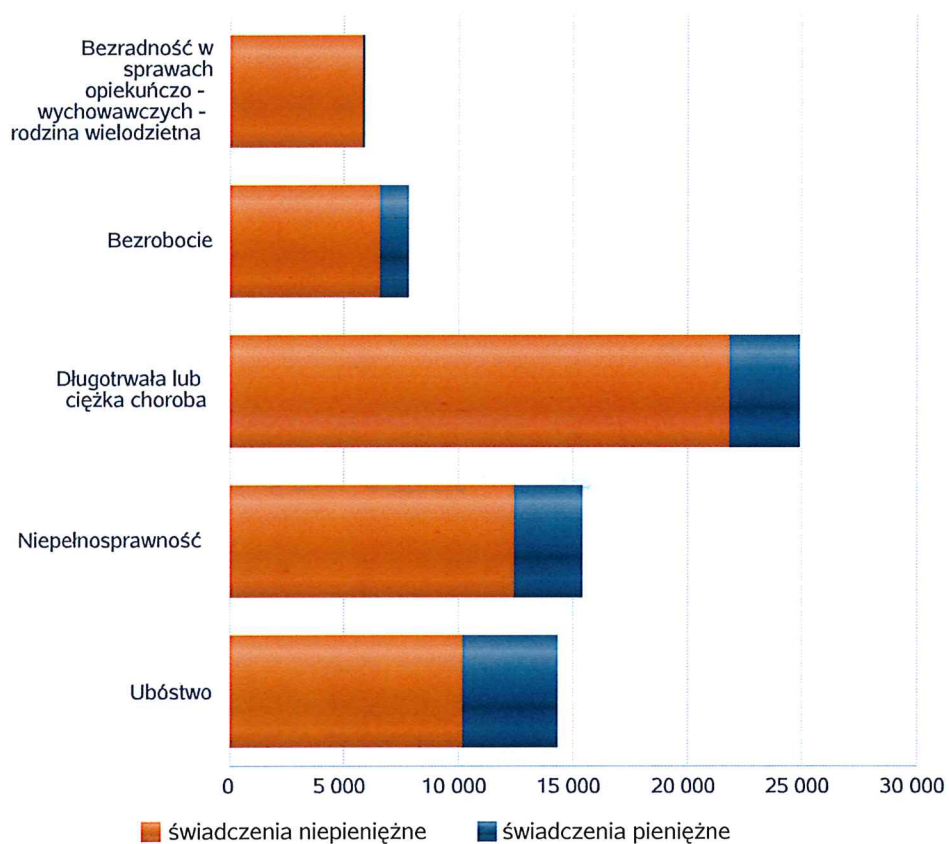
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku.

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	24 884	21 809	3 075
Niepełnosprawność	15 449	12 401	3 048
Ubóstwo	14 350	10 128	4 222
Bezrobocie	7 849	6 624	1 225
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych - rodzina wielodzietna	5 954	5 807	147

Liczba świadczeń

Liczba osób korzystających ze usług opiekuńczych.

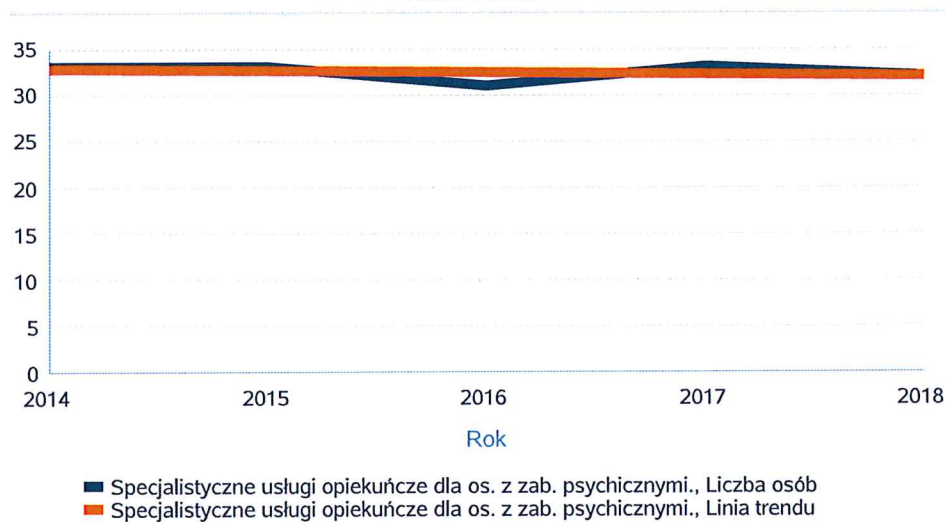
Rok	Liczba osób
2014	186
2015	176
2016	181
2017	211
2018	213

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Rok	Liczba osób
2014	33
2015	33
2016	31
2017	33
2018	32

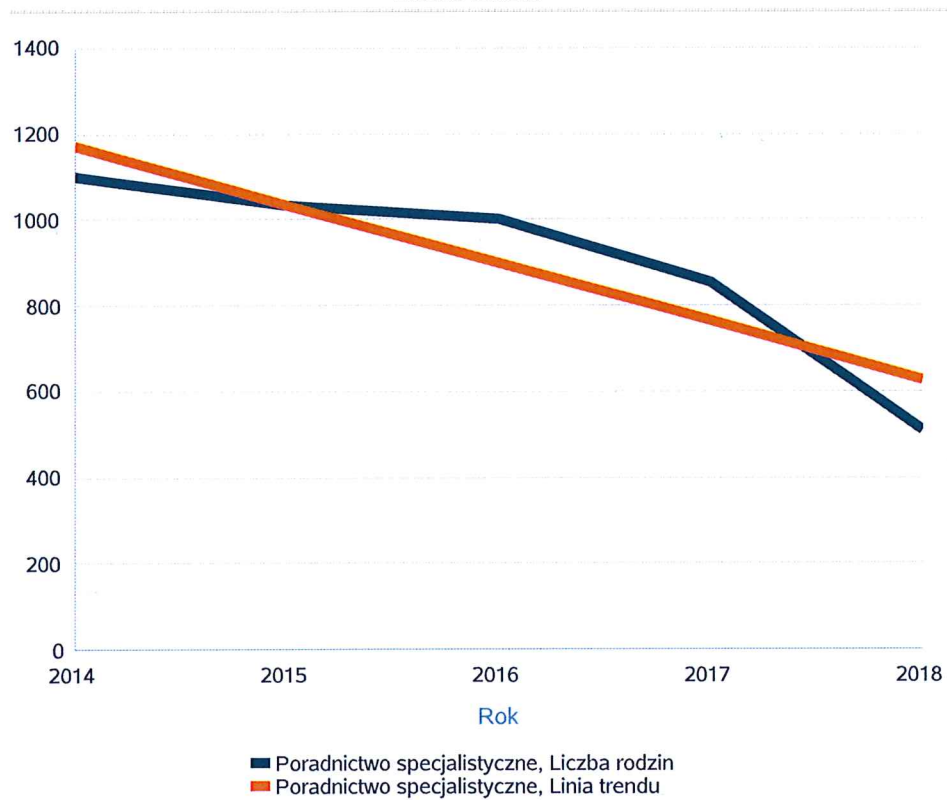
Liczba osób

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego.

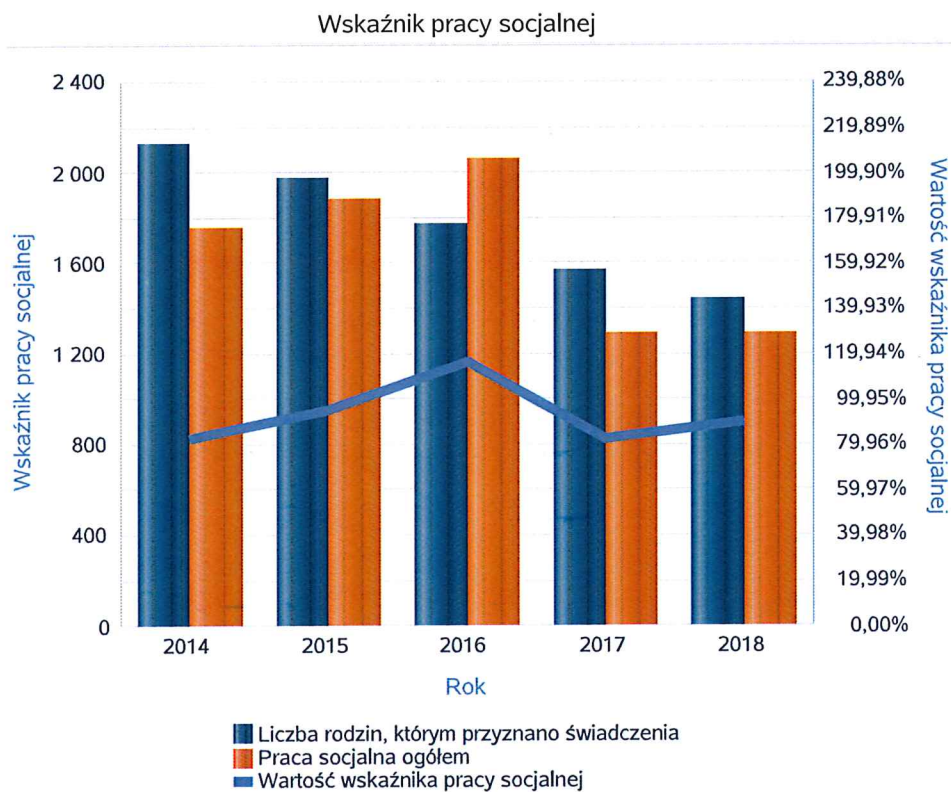
Rodzaj	Liczba rodzin w latach				
	2014	2015	2016	2017	2018
Poradnictwo specjalistyczne	1100	1033	1000	853	511

Liczba rodzin

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%.

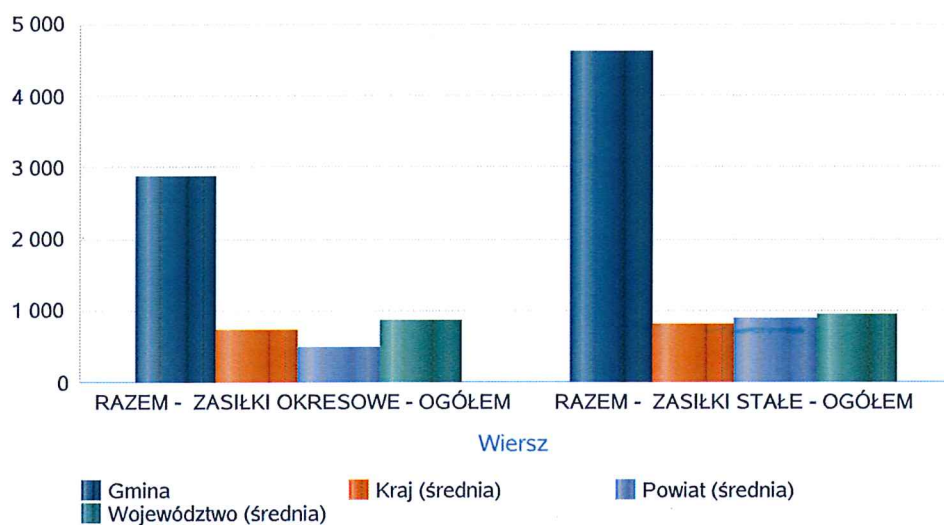
	2014	2015	2016	2017	2018
Wskaźnik pracy socjalnej	82,26%	95,14%	115,87%	82,15%	89,56%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	2 125	1 975	1 771	1 563	1 437
Praca socjalna ogółem	1 748	1 879	2 052	1 284	1 287

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	2 859
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	4 598
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	501
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	888
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	851
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	951
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	723
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	813

Liczba świadczeń

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	2 207	2 128	2 128
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	1 847	1 680	1 680
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	603	481	481
Wiek 0-17	4	332	303	303
Wiek produkcyjny *	5	1 019	1 031	1 031
Wiek poprodukcyjny **	6	496	346	346
Liczba rodzin	7	1 563	1 437	1 437
Liczba osób w rodzinach	8	2 690	2 427	2 427
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	945	836	836
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	256	180	180
Wiek 0-17	11	160	152	152
Wiek 18-59	12	536	440	440
Wiek 60 lat i więcej	13	249	244	244
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	2 002	1 880	1 880
Liczba rodzin	15	1 980	1 859	1 859
Liczba osób w rodzinach	16	3 388	3 140	3 140
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	813	392	392
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	1 181	406	406

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	494	480	480
Kwota świadczeń w złotych	2	2 260 437	2 173 074	2 173 074
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	411	416	416
Kwota świadczeń w złotych	4	2 020 134	2 014 747	2 014 747
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	87	78	78
Kwota świadczeń w złotych	6	240 303	158 327	158 327
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	766	610	610
Kwota świadczeń w złotych	8	1 160 858	845 789	845 789
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	423	279	279
Kwota świadczeń w złotych	10	636 076	304 998	304 998
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	316	304	304
Kwota świadczeń w złotych	12	282 453	314 958	314 958
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	124	100	100
Kwota świadczeń w złotych	14	119 840	104 442	104 442
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	2	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	878	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM				
Liczba osób	19	1 139	1 013	1 013
Kwota świadczeń w złotych	20	1 266 118	1 281 011	1 281 011
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"				
Liczba osób	21	1 014	940	940
Kwota świadczeń w złotych	22	789 062	878 035	878 035
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				
Liczba osób	23	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	343	299	299
Kwota świadczeń w złotych	26	295 391	250 917	250 917
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	340	298	298
Kwota świadczeń w złotych	28	292 564	250 139	250 139
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"				
Liczba osób	29	324	274	274
Kwota świadczeń w złotych	30	269 722	222 431	222 431
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	318	273	273
Kwota świadczeń w złotych	32	266 895	221 653	221 653
SCHRONIENIE				
Liczba osób	33	1	19	19
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	7	19	19
Kwota świadczeń w złotych	38	15 402	39 083	39 083
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	146	154	154
Kwota świadczeń w złotych	40	3 447 557	3 949 802	3 949 802
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	45	42	42
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	3	3	3
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	864 796	1 045 102	1 200 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok 2017	Rok oceny
		Rok 2015	Rok 2016		
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE					
Liczba rodzin	1	X	4 172	4 516	4 241
Kwota świadczeń w złotych	2	X	24 553 076	33 325 230	31 597 819
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	3	1 660	1 940	1 852	1 787
Kwota świadczeń w złotych	4	4 485 653	5 357 507	5 651 858	5 554 309
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZ ECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	5	167	182	170	165
Kwota świadczeń w złotych	6	167 000	182 000	170 000	165 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	7	500	531	498	498
Kwota świadczeń w złotych	8	500 000	531 000	498 000	498 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE					
ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE					
Liczba świadczeń	9	2 354	2 472	2 576	2 779
Kwota świadczeń w złotych	10	2 812 080	3 199 733	3 616 225	4 074 625
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY					
Liczba świadczeń	11	26 491	25 328		23830
Kwota świadczeń w złotych	12	4 053 123	3 875 184	3 801 591	3 764 913
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	13	1 756	1 366	1 106	874
Kwota świadczeń w złotych	14	910 816	708 777	574 652	466 042
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	15	951	942	878	782
Liczba rodzin	16	660	641	599	537
Kwota świadczeń w złotych	17	3 671 067	3 655 562	3 464 502	3 096 495
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	18	1 788	1 622	1 453	1 276
Kwota świadczeń w złotych	19	3 628 393	3 353 627	3 125 842	2 795 317
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	20	247	223	226	201
Kwota świadczeń w złotych	21	35 425	28 755	29 255	25 956
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW					
Liczba osób	40	1 058	908	943	468
Kwota świadczeń w złotych	41	1 115 808	1 118 300	765 499	297 958

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	140	191	189
Liczba osób korzystających	2	269	450	456
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	11	10	6
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	49	64	65
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	1 611 391	2 121 910	2 251 280
W TYM (z wierszy 1-6):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	60	62	65
Liczba osób korzystających	8	60	60	65
Liczba osób umieszczonych	9	11	6	5
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	6	4	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	28	30	31
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 124 617	1 403 713	1 313 860
DZienne Domy Pomocy				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	20	20	20
Liczba osób korzystających	14	18	28	28
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	6	6
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	6	6	6
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	169 378	184 378	200 000
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
NOCLEGOWNIE I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	40	89	84
Liczba osób korzystających	24	49	100	101
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	2	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	12	25	25
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	270 000	487 185	678 400
OGRZEWAŁNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	20	20	20
Liczba osób korzystających	29	142	262	262
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	3	3	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	47 396	46 634	59 020

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba osób korzystających	2	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	3	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	0	0	0
Liczba osób korzystających	9	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	10	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	16	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	45	45	45
Liczba osób korzystających	20	34	86	86
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	37 200	120 000	120 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	X	X	X
Liczba osób korzystających	24	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	X	X	X
Liczba osób korzystających	28	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	92	95	95
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	63	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0

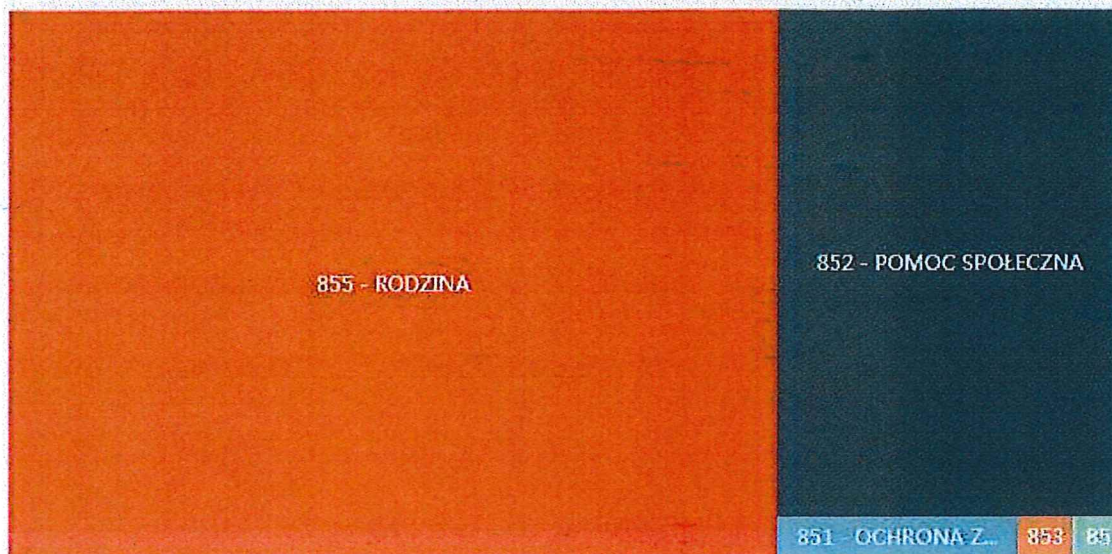
6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok 2017	Rok oceny	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok 2018	Rok po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	149	144	156	157	157
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	3	3	3	3	3
W tym (od poz. 3 do poz. 4)						
VWykształcenie wyższe	3	3	3	3	3	3
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	3	3	3	3
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	39	39	38	37	37
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	26	27	27	27	27
Wykształcenie średnie	8	13	12	11	10	10
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	12	22	21	26	26
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	1	1	4	4	4
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	5	5	5	6	6
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	107	102	115	117	117
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	53	59	58	57	57
Wykształcenie średnie	14	27	28	40	42	42
Inne	15	27	15	17	18	18

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone) W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	84 604 216	88 219 501	89 635 660
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	77 552 950	78 082 847	82 552 185
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	69 985	67 558	64 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	1 380 912	1 385 672	1 495 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	464 104	497 471	515 800
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	3 447 558	3 949 802	4 156 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	3 447 558	3 949 802	4 156 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	1 199 617	1 478 713	1 388 860
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	1 080	284	300
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	1 080	284	300
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	409 383	409 847	412 564

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	409 383	409 847	412 564
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	1 691 465	1 318 734	1 616 878
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	1 691 465	1 318 734	1 616 878
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	3 125 842	2 795 317	2 900 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	3 125 842	2 795 317	2 900 000
85216 - Zasiłki stałe	19	2 260 437	2 173 074	2 503 200
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	2 260 437	2 173 074	2 503 200
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	5 724 472	5 958 755	6 449 573
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	5 724 472	5 958 755	6 449 573
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	2 093 825	2 380 180	2 782 100
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	1 806 641	2 209 680	2 583 600
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	1 058 963	1 100 465	1 040 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	1 058 963	1 100 465	1 040 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	964 756	3 737 177	771 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	214 702	83 129	74 700
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	233 884	334 756	315 615
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	765 499	298 578	336 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	765 499	298 578	336 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	33 823 506	32 087 796	33 750 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	33 823 506	32 087 796	33 750 000
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	21 782 214	21 807 100	22 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	21 782 214	21 807 100	22 500 000
85504 - Wspieranie rodziny	57	133 441	2 377 714	2 573 570
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	116 241	2 347 714	2 513 570
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	3 551 334	3 501 328	3 380 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	25 200	11 550	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	467 854	541 274	600 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	467 854	541 274	600 000
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	392 989	503 827	600 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	392 989	503 827	600 000

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych. W roku oceny gmina nie uczestniczyła w projektach z EFS.

Gmina aplikowała do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i uzyskała wsparcie finansowe w ramach:

1) Programu Wieloletniego Senior+ na:

- funkcjonowanie Dziennego Domu „Senior+” w Stargardzie – kwota dofinansowania wyniosła 62.253 zł (dotacja Ministerstwa nie może wynieść więcej niż 40% całkowitych kosztów realizacji zadania)
- utworzenie i wyposażenie Klubu „Senior+” – kwota dofinansowania wyniosła 100.000 zł i pozwoliła na utworzenie w oddalonej od centrum miasta dzielnicy - na os. Lotnisko Klubu „Senior+”, który jest miejscem aktywizacji i integracji osób starszych zamieszkałych na osiedlu, ale także z innych części miasta;

2) resortowego program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” – na funkcjonowanie miejsc opieki w Żłobku dla 32 dzieci (miejscu powstały w 2014 r. z dotacji w ramach ww. Programu).

W 2018 r. Ośrodek pozyskał środki, przystępując do konkursu ogłoszonego przez MRPiPS, na częściowe sfinansowanie kosztów wynagrodzeń asystentów rodziny w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – dotacja w wysokości 62.924 zł.

W 2018 r. w Stargardzie realizowane były 3 programy osłonowe:

1. Program „Pomoc państwa w zakresie żywienia”.

Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Program był finansowany ze środków własnych gminy w kwocie 220.098,60 zł oraz dotacji z budżetu państwa w kwocie 880.366,75 zł.

2. Program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób.

Program realizowany był w oparciu o uchwałę Nr XXVIII/307/09 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia Programu osłonowego z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób. Na poszczególne szczepienia profilaktyczne zakwalifikowano 3 osoby. Koszt Programu - 675 zł.

3. Realizacja Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.

W celu utrzymania osób i rodzin w środowisku zamieszkania oraz zapobiegania eksmisjom i bezdomności Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim przyjęła Uchwałę Nr XIX/221/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r. z późn. zm. w sprawie przyjęcia Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją. W 2018 r. Program realizowało 112 rodzin. Kontrakt socjalny zrealizowało 18 rodzin, uzyskując prawo do pomocy oddłużeniowej.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W gminie Miasto Stargard zlecono 15 organizacjom pozarządowym w trybie działalności pożytku publicznego 21 umów/zleceń na kwotę 2 427 073,74 zł.. W trybie zamówień publicznych nie zlecono żadnych umów/zleceń organizacjom pozarządowym. Specjalistyczne usługi opiekuńcze zlecono jednej organizacji pozarządowej na kwotę 170 500 zł., usług opiekuńczych nie zlecono organizacjom pozarządowym, natomiast prowadzenie placówek pomocy społecznej zlecono 3 organizacjom pozarządowym na kwotę 2 121 910,25 zł..

10. Wnioski końcowe

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Organizują ją organy administracji rządowej i samorządowej współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Pomoc społeczna stanowi więc jeden z obszarów polityki społecznej. Skuteczność działań i realność zamierzeń podejmowanych w niniejszej dziedzinie jest współzależna od rozwiązań wprowadzanych w innych obszarach, np. rynku pracy, polityki mieszkaniowej, zabezpieczenia społecznego, ochrony zdrowia. Wpływ na stopień rozwiązywalności problemów społecznych mają przy tym nie tylko działania podejmowane przez gminę, ale także przez inne jednostki administracji samorządowej, rządowej i organizacje pozarządowe.

Biorąc pod uwagę dokonaną w niniejszym dokumencie analizę zasobów pomocy społecznej (infrastruktury, kadry, środków finansowych przeznaczanych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej) można stwierdzić, iż działania podejmowane w niniejszym zakresie są zgodne z kierunkami przyjętymi w Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Stargard Szczeciński na lata 2014 – 2020.

W niniejszym dokumencie przyjęto jako priorytetowe działania ukierunkowane na pomoc:

- 1) rodzinom pozostającym w kryzysie;
 - 2) osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym;
 - 3) osobom niepełnosprawnym;
 - 4) seniorom
- przy jednoczesnym budowaniu partnerstwa z organizacjami pozarządowymi.

Założono rozwój zintegrowanego, zapobiegającego kryzysom w rodzinie systemu wsparcia ze szczególnym uwzględnieniem pozycji dziecka. Podejmowane w ramach systemu działania ukierunkowane są m.in. na wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym np. rozwijanie systemu ulg skierowanych do rodzin wielodzietnych, na tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży, m.in. poprzez rozwijanie bazy służącej edukacji, rozwijaniu zainteresowań oraz zagospodarowaniu czasu wolnego oraz na zapewnienie rodzinom z dysfunkcjami pomocy w ich przezwyciężeniu, w szczególności poprzez szeroki katalog działań podejmowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, m.in. wsparcie asystenta rodziny, pomoc finansowa i w naturze, poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne i przez organizacje pozarządowe.

Ważnym elementem tego obszaru jest także realizowany od 2003 r. program „Szkoła, Rodzina, Środowisko”, który zapewnia dzieciom alternatywne formy spędzania czasu wolnego, natomiast rodzinom szeroką pomoc psychologiczną – terapeutyczną. Poza tym daje także możliwość interdyscyplinarnej współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny. Od 2016 r. na działania ukierunkowane na pomoc rodzinom wpływ ma także rządowy program „Rodzina 500 plus” i wypłacane w jego ramach rodzinom świadczenie wychowawcze.

Ocena zasobów pomocy społecznej przedstawia tylko miejsca w przedszkolach i żłobkach publicznych, natomiast w Mieście zapewnione są również miejsca w przedszkolach niepublicznych. W 2018 r. w niepublicznych przedszkolach przebywało 896 dzieci, w żłobkach niepublicznych 117 dzieci oraz w klubach dziecięcych 14 dzieci. Gmina - Miasto Stargard udziela placówkom niepublicznym finansowego wsparcia na każde dziecko pochodzące z terenu miasta.

W zakresie pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym (w tym w szczególności osobom uzależnionym, bezrobotnym i bezdomnym) przyjęto kierunek zintegrowanej i systemowej pomocy, która jest realizowana m.in. poprzez kompleksowe działania podejmowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, obejmujące obszar profilaktyki, interwencji i integracji oraz w ramach gminnego modelu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności, obejmujące działania od streetworkingu poprzez ogrzewalnię, schroniska, noclegownię, aż po mieszkanie wspomagane i docelowe. Od października 2018 r. została uruchomiona noclegownia dla osób bezdomnych, która jest kolejnym ogniwem tzw. drabinkowego systemu wychodzenia z bezdomności. Budynek został wybudowany przez Miasto przy wsparciu finansowym z Banku Gospodarstwa Krajowego, a jego prowadzenie powierzone zostało organizacji pozarządowej wyłonionej w drodze konkursu.

Ponadto Miasto współdziała ze Stargardzkim TBS Sp. z o. o. w ramach realizacji kolejnych inwestycji mieszkaniowych, aby zapewnić lokale osobom o niskich dochodach, które nie są w stanie we własnym zakresie zabezpieczyć swoich potrzeb mieszkaniowych. Ocena zasobów pomocy społecznej przedstawia malejącą corocznie liczbę lokali komunalnych. Natomiast Miasto w celu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych stargardzian wynajmuje lokale mieszkalne od STBS i podnajmuje je uprawnionym do przydziału lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta, jednak informacja ta nie pojawia się w niniejszym

dokumentacji. Na 31.12.2018 r. Miasto wynajmowało 332 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 15.239,88 m². W 2018 r. zawarto umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na budowę przez Stargardzkie TBS Sp. z o. o. budynku z 23 mieszkaniami, który ma zostać oddany do zasiedlenia w 2019 r. Miasto aplikowało także do Banku Gospodarstwa Krajowego o wsparcie finansowe budowy kolejnego budynku z 24 mieszkaniami. Wszystkie ww. lokale zostaną wskazane osobom uprawnionym do przydziału lokalu mieszkalnego od Miasta.

W ramach pomocy osobom bezrobotnym łączone są instrumenty pomocy społecznej i rynku pracy w zakresie realizacji programów aktywizacji i integracji i zatrudnienia wspieranego (roboty publiczne, prace społecznie użyteczne).

Czynniki demograficzne wskazują na proces starzenia się społeczeństwa powodując konieczność wypracowania rozwiązań zmierzających do utrzymania seniorów jak najdłużej w dobrej kondycji psychicznej i fizycznej oraz przeciwdziałających ich izolacji społecznej, w tym w szczególności poprzez stwarzanie możliwości pozostawiania tych osób w środowisku rodzinnym. Miasto w 2018 r. przystąpiło do Sieci Miast Przyjaznych Starzeniu Międzynarodowej Organizacji Zdrowia (WHO). W wyniku wspólnej pracy grup roboczych, złożonych w szczególności z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz instytucji i służb działających na rzecz seniorów, opracowano program działań na rzecz osób starszych w mieście Stargard na lata 2018-2020 „Stargard Przyjazny Starzeniu”. Program ten zakłada działania w 8 obszarach:

- 1) przestrzeń publiczną i budynki,
- 2) transport,
- 3) mieszkalnictwo,
- 4) partycypacja społeczna,
- 5) szacunek i inkluzja społeczna,
- 6) partycypacja obywatelska i zatrudnienie,
- 7) komunikacja i informacja,
- 8) wsparcie społeczności i usługi zdrowotne.

W ramach Programu zostały podjęte następujące działania:

- 1) Klub „Senior+” został utworzony i wyposażony w 2018 r. Uczestnicy mogą skorzystać z oferty na rzecz społecznej aktywizacji poprzez udział w różnych zajęciach. Klub jest miejscem wspólnych spotkań i integracji. Uczestnikami są osoby starsze, często samotne, które mogą spędzić aktywnie czas wśród innych osób. Jest otwarty od poniedziałku do piątku w godzinach od 9 do 17, a uczestnictwo jest bezpłatne.
- 2) Kawiarenka senioralna międzypokoleniowa została utworzona i wyposażona w 2018 r. Powstała przede wszystkim z myślą o mieszkańcach osiedla Kluczewo, dzielnicy oddalonej od centrum miasta, pozbawionej miejsc aktywizacji seniorów. W Kawiarence seniorzy mogą uczestniczyć w różnorodnych zajęciach. Uczestnikami są zarówno osoby starsze, jak i młodsze, co umożliwia integrację międzypokoleniową.
- 3) Stargardzkie Dni Seniora zostały zainaugurowane w roku 2016. W roku 2018 obchodzone były wraz z kampanią „Rodzina z osobą starszą” i trwały przez 7 dni. Podczas obchodów Święta Seniorów na osoby starsze czekało mnóstwo atrakcji tj. przegląd chórów, zawody sportowe, festyn, konferencja, przejazd autobusem z Prezydentem Miasta. „Rodzina z osobą starszą” to kolejna odsłona zainaugurowanej w 2018 r. kampanii „Rodzina z...”. W trakcie jej trwania seniorzy oraz osoby zainteresowane w ramach tzw. otwartych dni mogły zapoznać się z działalnością organizacji zrzeszających i działających na rzecz osób starszych, uczestniczyć w otwartej konferencji, a także zapoznać się z wydaniem przez Wydział Polityki Społecznej poradnikiem informacyjnym.
- 4) Krzeselko wystawiane w czasie godzin otwarcia siedziby firm i instytucji umożliwia mieszkańcom Miasta skorzystanie z chwili wytchnienia podczas przemieszczania się po mieście w celu załatwiania różnych spraw. Wystawiane krzeselko oznakowane jest naklejką „Krzeselko dla Seniora”.
- 5) Audyt dostępności miejsc publicznych. W trakcie wizyt audytowych sprawdzana jest m.in. wysokość krawężników, przejezdność chodników, występowanie podjazdów dla wózków, ale także takie elementy jak miejsce umieszczenia rozkładu jazdy autobusów oraz jego czytelność. W trakcie wizyt sporządzono diagnozę dotyczącą miejsc, w których wymagane są modyfikacje tak, aby seniorzy i osoby niepełnosprawne ruchowo mogły poruszać się po Stargardzie bez barier.
- 6) Widoczny i bezpieczny senior - akcja ma na celu zachęcenie osób zwłaszcza starszych do noszenia w widocznym miejscu elementów odblaskowych, a także edukację i podnoszenie świadomości seniorów w zakresie bezpieczeństwa na drodze. Odblaski rozdawane były w pobliżu kościołów po porannej lub wieczornej mszy św. Organizatorzy w ten sposób chcieli przypomnieć, że dzięki elementom odblaskowym osoby będą bardziej widoczne zwłaszcza wczesnym rankiem i po zmierzchu.
- 7) Kurs komputerowy przeznaczony był dla osób powyżej 60. roku życia, które chciały poznać tajniki obsługi komputera oraz nauczyć się m.in. korzystania z Internetu, z obsługi poczty elektronicznej itp. Zajęcia odbywały się w Zespole Szkół Budowlano – Technicznych na terenie Miasta i zostały przeprowadzone przez wolontariuszy – uczniów tej szkoły. Nad przebiegiem całego kursu czuwał nauczyciel informatyki.

Oceniając zasoby pomocy społecznej należy zwrócić uwagę, iż funkcjonują one w ramach określonych systemowych rozwiązań podejmowanych przez Miasto we współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie pomocy poszczególnym grupom społecznym. Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony na zlecenie Miasta przez Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie stanowi element całego systemu placówek prowadzonych przez Koło (obok Warsztatu Terapii Zajęciowej i Zakładu Aktywności Zawodowej „Centralna Kuchnia”), którego dopełnieniem są mieszkania wspomagane. Osoby niepełnosprawne intelektualnie mają dzięki temu systemowi zapewnioną terapię, pracę i mieszkanie, co skutecznie przeciwdziała ich izolacji społecznej.

Gminny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia prowadzony przez Centrum Socjalne Caritas jest z kolei elementem stworzonego przez niniejszą Organizację we współpracy z Miastem systemu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności.

Na etapie prewencyjnym główną rolę pełni Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizuje pracę socjalną, poradnictwo oraz wsparcie finansowe. Szczególnie ważna jest współpraca pomiędzy Ośrodkiem a Stargardzkim TBS Sp. z o. o. w przypadku pracy z osobami, na których ciążyą zaległości czynszowe, tak by pomóc im w uregulowaniu zadłużenia i zapobiec ich eksmisji.

Centrum Socjalnemu Caritas przypisano z kolei funkcję interwencyjną i integracyjną. Obok bowiem noclegu i żywienia Centrum zabezpiecza również pomoc psychologiczną, a także reintegrację społeczną i zawodową. Różnorodność podejmowanych działań pozwala na skuteczniejsze wyjście tych osób z bezdomności, usamodzielnienie się i normalne funkcjonowanie w społeczeństwie. Pierwszy kontakt z osobami bezdomnymi (przebywającymi poza zinstytucjonalizowanym systemem wsparcia) nawiązują streetworkerzy. Starają się oni oddziaływać na grupę osób bezdomnych najbardziej wykluczonych, rozwijających swoją codzienną aktywność na ulicach miasta, przebywających w różnego rodzaju pustostanach, ogródkach działkowych, a także innych miejscach niemieszkalnych, tj. śmietnikach, dworcach, piwnicach czy też na kłatkach schodowych.

Niejednokrotnie osoby, zwłaszcza te, u których bezdomności towarzyszy nadużywanie alkoholu, przechodzą przez wszystkie formy pomocy. Zaczynają od korzystania z ogrzewalni, gdzie dopuszcza się pobyt osoby bezdomnej, u której zawartość alkoholu

w wydychanym powietrzu nie przekracza 1,5 promila. Osobom przyjętym do ogrzewalni udostępniane są miejsca siedzące w ciepłym pomieszczeniu, możliwość skorzystania z sanitariatu oraz w miarę możliwość ciepły posiłek. Utrzymywanie abstynencji jest natomiast przepustką do skorzystania z noclegowni dla osób bezdomnych. Na terenie Stargardu od 2 listopada 2018 r. funkcjonuje noclegownia, w której mogą przebywać osoby bezdomne, trzeźwe. Mają możliwość noclegu, przygotowania posiłku, wyprania odzieży. Noclegownia funkcjonuje przy ul. Krasińskiego w Stargardzie przy Centrum Socjalnym Caritas. W budynku noclegowni jest 49 miejsc noclegowych dla osób bezdomnych. Noclegownia została przystosowana dla osób niepełnosprawnych i spełnia wszelkie standardy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 28 kwietnia 2018 r. w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni. Inwestycję sfinansowało Miasto Stargard, które uzyskało wsparcie z Banku Gospodarstwa Krajowego (45% kosztów). Realizację i nadzór nad budową pełniło Stargardzkie TBS. W drodze konkursu do prowadzenia noclegowni wyłoniona została organizacja pozarządowa – Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej. Jeśli natomiast osoba bezdomna jest gotowa do podjęcia współpracy z pracownikiem socjalnym, do zawarcia indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności, może trafić do schroniska dla bezdomnych mężczyzn lub w przypadku kobiet do Ośrodka wsparcia. Jednocześnie w stosunku do osób trafiających do placówek prowadzonych przez Caritas podejmowane są systemowe rozwiązania mające na celu ich usamodzielnienie się. Osoby te otrzymują kompleksową, wielokierunkową pomoc poprzez:

- zabezpieczenie noclegu i wyżywienia,
- wsparcie psychologiczne, pomoc terapeutyczną,
- pomoc w dotarciu do właściwych instytucji i poradni,
- pomoc przedmedyczną i pielęgnacyjną,
- objęcie dzieci opieką socjoterapeutyczną,
- wsparcie matek w procesie wychowania,
- aktywizację zawodową poprzez uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej, które jest głównym narzędziem umożliwiającym mieszkańcom powrót do życia społecznego.

Przejęcie procesu reintegracji społecznej w placówkach dla osób bezdomnych pozwala im z kolei na możliwość zamieszkania w mieszkaniu wspomagany (11 mieszkań), który jest etapem przygotowującym do samodzielnego mieszkania. Osoba, która pozytywnie zakończy okres pobytu w takim mieszkaniu, ma szansę na uzyskanie od Miasta mieszkania.